

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Ο εθελοντισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την ανιδιοτέλεια και αποτελεί ένα κίνημα ανθρωπισμού και αλληλεγγύης. Η **εκούσια**, λοιπόν, παροχή βοήθειας προς το κοινωνικό σύνολο είτε μέσω αυτοδύναμων ομάδων είτε μέσω μη κυβερνητικών φορέων στοχεύει στην ανακούφιση και την περιστολή του ανθρώπινου πόνου της ηθικής αναληψίας, που χαρακτηρίζει τη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

ΕΚΦΑΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ : Προσφορά εθελοντικής δράσης σε ιδρύματα, που φιλοξενούν ευπαθή άτομα, όπως χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών, υπέργηρα άτομα, αστέγους, οικονομικά δυσχερείς κατηγορίες πολιτών, ΑΜΕΑ, ορφανά παιδιά.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ : Παροχή οικονομικής βοήθειας και ειδών πρώτης ανάγκης σε άτομα, που έρχονται αντιμέτωπα και πλήττονται από φυσικές καταστροφές και αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα βιοπορισμού και επιβίωσης. Στη συνολική αυτή ανθρωπιστική δράση περιλαμβάνονται και η παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής βοήθειας, η αιμοδοσία και η δωρεά οργάνων.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ : Η ανάληψη δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος. Η απορρύπανση των ακτών και των χώρων πρασίνου, η αναδάσωση δασικών εκτάσεων κατόπιν εμπρηστικής συμπεριφοράς και η ανακύκλωση απορριμμάτων αποτελούν σημαντικές πτυχές μιας εθελούσιας προστασίας απέναντι στην περιβαλλοντική μόλυνση.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ : Η διεξαγωγή καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (θεατρικές παραστάσεις, διοργάνωση συναυλιών, μουσικών δρώμενων κτλ.), που έχουν ως αποκλειστικό στόχο τη συγκομιδή χρημάτων για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων και δεν αποσκοπούν στην εξασφάλιση οικονομικού κέρδους από πλευράς των καλλιτεχνών.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ : Προσφορά οικονομικής και ψυχολογικής αρωγής στις χώρες του λεγόμενου Τρίτου Κόσμου, που μαστίζονται από λοιμούς, έντονα επισιτιστικά προβλήματα, πανδημίες, αναλφαβητισμό και πολεμικές συγκρούσεις. Εθελοντικά κινήματα και οργανώσεις, όπως οι γιατροί χωρίς σύνορα, προσπαθούν να ανακουφίσουν και να μετριάσουν τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι αναπτυσσόμενες αυτές χώρες.

ΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

1. **Το άτομο αποκτά αυτοεκτίμηση** και αναπτύσσει μια υγιή εικόνα για τον εαυτό του. Αισθάνεται χρήσιμο απέναντι στο κοινωνικό σύνολο και αποκτά επίγνωση των ικανοτήτων και των προσωπικών του ορίων. Ο άνθρωπος, που αναλαμβάνει να ασκήσει εθελοντική δράση βρίσκεται σε μεγάλη ετοιμότητα, όσον αφορά στην ανάληψη ευθυνών και είναι σε θέση να διαχειρίζεται με ευκολία τις δυσκολίες και να εφαρμόζει την αυτοπειθαρχία. Ο εθελοντής έχει άνεση στην ανάπτυξη

διαπροσωπικών σχέσεων και κοινωνικών επαφών , γεγονός που του καλλιεργεί μια αυτοπεποίθηση ,όσον αφορά στην προσέγγιση νέων ανθρώπων και στη διαχείριση νέων εμπειριών.

2.Ο εθελοντής είναι ένα άτομο , που διακατέχεται από ιδιαίτερες κοινωνικές ευαισθησίες , επιδεικνύει έντονο ενδιαφέρον για την ευημερία των συνανθρώπων του και κατανοεί σε βάθος τη διαφορετικότητα, είτε αυτή αφορά σε κοινωνικές διαφοροποιήσεις, είτε σε πολιτισμικά χαρακτηριστικά. Μάλιστα, ένας εθελοντής έχει έντονα αναπτυγμένο το αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης και κατά συνέπεια προσπαθεί να εξυγιάνει την κοινωνία με την ενεργό του δράση. Άρα, ο εθελοντής είναι μία σε βάθος αντιρατσιστική και συνάμα πολιτικοποιημένη περσόνα.

3. Ο εθελοντής , όταν έρχεται σε επαφή με εθελοντικούς οργανισμούς εμπλουτίζει την επαγγελματική του εμπειρία , επειδή μαθαίνει να επωμίζεται ευθύνες , που δεν άπτονται πάντοτε των εξειδικευμένων γνώσεων, που έχει αποκτήσει από την επίσημη επαγγελματική του εμπειρία. Έτσι ,μπορεί να εμπλουτίσει το βιογραφικό του και να ανακαλύψει κλίσεις και δεξιότητες ,που πιθανόν να του ανοίξουν νέους επαγγελματικούς ορίζοντες, οι οποίοι σχετίζονται με πιο ανθρωπιστικές και δημιουργικές ενασχολήσεις.

4.Ο εθελοντισμός βελτιώνει το επίπεδο διαβίωσης των ανθρώπων , που μαστιζονται από προβλήματα υποσιτισμού ,φυσικών καταστροφών και πολέμων. Προσφέρει ελπίδα , ψυχική υποστήριξη και οικονομική αρωγή σε ευπαθείς ομάδες ατόμων , που βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας και στερούνται κοινωνικής πρόνοιας.

5.Ο εθελοντισμός καλείται να αντισταθμίσει την αδυναμία του Κράτους να εξασφαλίσει επαρκείς πόρους για ορισμένες οικονομικά και κοινωνικά ενδεείς ομάδες. Παράλληλα, αντισταθμίζει την αδράνεια της γραφειοκρατίας, που συχνά εμποδίζει το Κράτος να ανταποκριθεί άμεσα και να εκχωρήσει τα κατάλληλα κονδύλια ,για να αντιμετωπιστεί ένα κοινωνικό πρόβλημα. Η κινητοποίηση των εθελοντών είναι πιο άμεση και υπερβαίνει τα θεσμικά εμπόδια.

6.Συμβάλλει στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας, κυρίως μέσω της καλλιέργειας μιας παραδειγματικής συμπεριφοράς απέναντι στους νέους. Οι νέοι μιλούν, με αυτόν τον τρόπο , στην υιοθέτηση μιας οικολογικής παιδείας, που θα έχει μακροπρόθεσμα αντίκτυπο και στην συμπεριφορά τους απέναντι στο περιβάλλον.

7.Συσπειρώνει και ενδυναμώνει το κοινωνικό αίσθημα και προωθεί την αμέριστη αγάπη των πολιτών απέναντι στη χώρα τους. Στην ουσία προάγει τον πατριωτισμό, που ουσιαστικά αποτελεί μία υγιή αφοσίωση απέναντι στην ίδια τη χώρα και τους πολίτες της.

8.Δημιουργεί σωστά πρότυπα , τα οποία καλούνται να υιοθετήσουν -κυρίως οι νέοι- και να αναπαράγουν αντίστοιχες φιλανθρωπικές δράσεις, με απώτερο στόχο την καλλιέργεια της αλληλεγγύης και της ορθής και ενεργού πολιτικοποίησης.

ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

1.Η επίταση των κοινωνικών προβλημάτων , όπως η οικονομική ύφεση, η διαρθρωτική ανεργία, οι δυσχερείς συνθήκες διαβίωσης οδήγησαν τους πολίτες στην αυτενέργεια. Η υιοθέτηση της εθελοντικής

στάσης ορισμένων πολιτών είναι συνυφασμένη με την ανεπαρκή αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικής παθογένειας από τον κρατικό φορέα, πιθανόν λόγω γραφειοκρατίας ή έλλειψης οικονομικών πόρων.

2. Η ηθική αναλγησία και η αλλοτρίωση των ανθρωπίνων σχέσεων, ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, ώθησε ορισμένους ανθρώπους στην ανάληψη ενεργούς δράσης, σαν αντιστάθμισμα μιας απευαισθητοποιημένης και ανήθικης κοινωνίας, που κυριαρχεί ο ανταγωνισμός και η χρησιμοθηρία.

3. Η προώθηση, κυρίως από τα ΜΜΕ μιας υπερκαταναλωτικής συμπεριφοράς, που καλλιεργεί το στείρο ανταγωνισμό και τη ζηλοφθονία. Οι άνθρωποι επιδίδονται σε έναν αδιάκοπο αγώνα για την απόκτηση ολοένα και περισσότερων επίπλαστων αναγκών, υποσκάπτοντας τους συνανθρώπους τους. Έτσι, ορισμένοι ηθικά ευαισθητοποιημένοι πολίτες, ασκούν εθελοντική δράση, επειδή νιώθουν απογοήτευση από την αλαζονική συμπεριφορά του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, που αδιαφορεί για τις ευπαθείς κατηγορίες πολιτών.

4. Συχνά ο εθελοντισμός καλύπτει ορισμένες ψυχικές αναζητήσεις ανθρώπων, που διέπονται από έντονες συναισθηματικές ευαισθησίες και επιθυμούν να το διοχετεύσουν έμπρακτα βοηθώντας συνανθρώπους τους, που χρήζουν βοήθειας. Συνάμα, ορισμένοι άνθρωποι, που έχουν συνταξιοδοτηθεί, αλλά επιθυμούν να παραμείνουν ενεργοί και χρήσιμοι κοινωνικά, συμβάλλουν με το δικό τους τρόπο στην ενίσχυση του εν λόγω κινήματος.

5. Η αβελτηρία της γραφειοκρατίας, που εμποδίζει τον κρατικό μηχανισμό να αντιμετωπίζει άμεσα και αποτελεσματικά τα κοινωνικά φαινόμενα και η έλλειψη οικονομικών πόρων, οδηγούν τους πολίτες στην αυτενέργεια και την αυτοοργάνωση.

ΑΙΤΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

1. Ο εθελοντισμός είναι άμεσα συνδεδεμένος με την ανιδιοτελή προσφορά. Παρόλα αυτά, ελλοχεύουν πολιτικά και κοινωνικά κίνητρα, που καθιστούν την εθελοντική δράση ως ένα προκάλυμμα συγκάλυψης πολιτικών και οικονομικών ατασθαλιών. Με την υιοθέτηση εθελοντικής δράσης, ορισμένοι κοινωνικά και πολιτικά επιφανείς πολίτες, επιχειρούν να λαϊκίσουν και να χτίσουν μια δημοφιλή και αψεγάδιαστη εικόνα. Φυσικά, απώτερο στόχο έχουν την παραμονή τους στην εξουσία.

2. Αποτελεί σύνηθες φαινόμενο, η αντιπολίτευση μιας κυβέρνησης, να προωθεί εθελοντικές δράσεις, με απότοκο να καταλογίζει στην κυβέρνηση ανεπάρκειες ενός ελλειμματικού κράτους πρόνοιας.

3. Φυσικά και θεσμικά πρόσωπα, που συστήνουν μη κυβερνητικές οργανώσεις, συχνά εκμεταλλεύονται οικονομικούς πόρους και κονδύλια, τα οποία προορίζονται για την αгаσθή λειτουργία των φορέων αυτών της εθελοντικής δράσης. Μάλιστα, η υπεξαίρεση και η κατάχρηση κονδυλίων, που παρέχονται και από διεθνείς –ευρωπαϊκούς θεσμούς δυσχεραίνουν το έργο των εθελοντών.

ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ : Η οικογένεια, ως πρωτογενής φορέας κοινωνικοποίησης οφείλει να διεξάγει εποικοδομητικές συζητήσεις, έτσι ώστε να εξοικειώνει τα νεαρά μέλη με τα κοινωνικά προβλήματα,

που ταλανίζουν την ανθρωπότητα και να τα ωθεί να αντιλαμβάνονται το ρόλο ,που καλούνται να διαδραματίσουν ως πολιτικοποιημένοι και εν δυνάμει συνειδητοποιημένοι πολίτες. Με τον τρόπο αυτόν, καλλιεργούν το αίσθημα αλληλεγγύης και είναι σε θέση να ασκήσουν φιλανθρωπική δράση. Παράλληλα, οι γονείς οφείλουν να αποτελούν υγιή πρότυπα και να δίνουν πρώτοι το παράδειγμα, μέσω της άσκησης εθελοντικών δράσεων και να φέρνουν τους νέους σε επαφή με τη βιωματική εθελοντική δράση. Τέτοιου είδους βιωματικές ενέργειες θεωρούνται η ανακύκλωση, η αναδάσωση και η προσφορά οικονομικής και ηθικής αρωγής σε άτομα , που βρίσκονται σε δυσχερή θέση.

ΣΧΟΛΕΙΟ : Το σχολείο οφείλει να καλλιεργήσει έναν εθελοντικό προσανατολισμό και να προάγει έναν ανθρωπιστικό χαρακτήρα. Αυτό , συνεπάγεται την περιστολή του τεχνοκρατικού και βαθμοθηρικού πνεύματος, που επιδιώκει τον ανταγωνισμό ανάμεσα στους μαθητές και την ηθική αποδυνάμωση. Η εκπόνηση ομαδικών δράσεων και η γόνιμη συνύπαρξη και συνεργασία εξοικειώνουν με το διαφορετικό και ενδυναμώνουν τα συναισθήματα της αλληλεγγύης και της ανιδιοτέλειας. Συνάμα, ο εθελοντισμός μπορεί να υποστηριχθεί ,μέσω πολιτιστικών εκδηλώσεων και ενημερωτικών ημερίδων ,τόσο για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, όσο και για τους μαθητές , με απότοκο την παρώθηση στην μετάδοση εθελούσιας και ανιδιοτελούς προσφοράς απέναντι στο κοινωνικό σύνολο. Ακόμα, ο σχολικός φορέας είναι σε θέση, να διοργανώνει περιβαλλοντικές εκστρατείες για την προάσπιση του περιβάλλοντος και αυτό να επιτυγχάνεται με την αναδάσωση δασών ή την απορρύπανση ορισμένων περιοχών. Οι μαθητές ενστερνίζονται βιωματικά μια περιβαλλοντική συνείδηση και μακροπρόθεσμα ακολουθούν μια προσφιλή στάση απέναντι στο περιβάλλον. Τέλος, το σχολείο ,όταν συνεργάζεται με κρατικούς φορείς ,οι οποίοι προωθούν την ανθρωπιστική βοήθεια προς ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, μούν και τους μαθητές στην ενεργό συμμετοχή σε δράσεις με κοινωφελή χαρακτήρα.

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ : Τα ΜΜΕ είναι σε θέση να προωθήσουν την εθελοντική δράση, εφόσον είναι αδιάβλητα και δεν πρόσκεινται σε οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα. Η μεγάλη απήχηση, που διαθέτουν, τα καθιστά βασικούς φορείς μετάδοσης εθελούσιας κοινωφελούς δράσης. Πρωταρχικά , είναι επιφορτισμένα με τον ουσιαστικό ρόλο της ενημέρωσης των πολιτών για ένα εύρος κοινωνικών προβλημάτων ,που χρήζει αντιμετώπισης. Σε δεύτερη κλίμακα, οφείλουν να προβάλλουν μέσω κοινωνικών μηνυμάτων και διαφημίσεων κίνητρα για την άσκηση ατομικών και συλλογικών δράσεων , που θα ανακουφίσουν ευπαθείς κατηγορίες πολιτών και θα αντισταθμίσουν τυχόν κρατικές ανεπάρκειες.